

[Knie-Andersen.]

I modsætning til udlandet er det danske obligationsmarked så stort, at der, hvis der ikke skal ske forskydninger inden for kapitalmarkedet, skal blokemitteres for ca. 1 mia kr. obligationer hver 14. dag. Med så store obligationseffektueringer vil det næppe være praktisk muligt på forhånd at træffe aftaler med de mange forskellige købergrupper om, hvilke beløb der kan aftages og vilkårene herfor. Blokemissionerne må derfor udbydes over Børsen. Emissionerne vil således i visse tilfælde kunne medføre pres på det lange marked med deraf følgende mulighed for påvirkning af renten i negativ retning.

Et andet problem består i, at låntagerne — alt efter hvordan markedsf forholdene stiller sig — kan komme til at stå i kø kortere eller længere tid, inden lånene kan blive udbetalt. Et sådant system vil næppe skabe tilfredshed hos kunderne, og det vil samtidig stille store og administrativt komplicerede krav til realkreditinstitutterne.

Endelig vil jeg gerne nævne, at en indførelse af blokemissioner i visse tilfælde kan betyde flytning af byggeriets finansieringsproblemer fra det organiserede til det uorganiserede kapitalmarked med de deraf følgende ubehageligheder. Venstre kan derfor ikke medvirke til at gennemføre denne del af forslaget.

Hvad angår spørgsmålet om forhåndslåneordning, finder venstre, at der i dette forslag ligger perspektiver, som er værd at undersøge nærmere. Det danske realkredit-system må nødvendigvis tilpasses, så det opnår maksimal effektivitet i et dynamisk samfund. Vi er åbne for forslag, der kan medvirke til at effektivisere rentens mulighed for at stabilisere byggerytmen. Vi er opmærksom på, at der er mange problemer, der skal løses, før en form for forhåndslåneordning kan indføres. Systemet må i givet fald således nødvendigvis adskille sig fra det i marts 1969 afskaffede forhåndslåneordningssystem, idet dette af tekniske årsager ikke vil kunne anvendes i den nuværende situation. Vi er selvfølgelig her opmærksomme på, at et system med obligatorisk forhåndslåneordning kan give mange problemer, ikke mindst i den nuværende situation med faldende rente, hvor en indførelse kan have en meget negativ indflydelse på

beskæftigelsen. Vi kan dog tilsige støtte til et nærmere udvalgsarbejde om disse problemer set i sammenhæng.

Lad mig til sidst sige, at venstre finder, at der i dag også er andre forhold inden for vort realkreditsystem, der bør indgå i en løsning. Vi ser således gerne, at der snarest tages initiativ til undersøgelse af, om der inden for realkreditsystemet findes mulighed for afhjælpning af de problemer, der er opstået for parcellusejere, der har optaget lån i den periode i 1974, hvor vi havde en særlig høj rente herhjemme. Hvis der er mulighed for at yde hjælp her, vil venstre gerne medvirke dertil.

Endvidere ser vi gerne, at der inden for realkreditens rammer åbnes særlig mulighed for udlån til moderniserings-, vedligeholdelses- og forbedringsarbejder. Et sådant initiativ synes både samfundsøkonomisk og beskæftigelsesmæssigt relevant i den nuværende situation med stor arbejdsløshed.

Kjærulff-Schmidt (FP):

Da mit partis ordfører er forhindret, skal jeg redegøre kort for mit partis stilling til dette forslag.

I bemærkningerne til forslaget siges det ganske rigtigt, at hvis man har mulighed for forhåndsbelaning, ved man, hvor man økonomisk er henne. Det er jo så sandt, som det er sagt, og fremskridtspartiet vil gerne medvirke til, at der tilvejebringes mulighed for at gennemføre forhåndsbelaing, men vi mener, det må være en frivillig sag, for vi må huske på, at vi er inde på et område i hele realkreditlovgivningen, som i forvejen er gennemsyret af restriktioner. Der er få andre lovgivningsområder, der har været præget af en så hovedløs siksakkurs som netop dette lovgivningsområde, og vi er særdeles tvivlende over for, om det vil være nyttigt at gennemføre en obligatorisk ordning med de mange ulemper, som boligministeren så udførligt redegjorde for, og med de mange ulemper, som den arbejdsgruppe, boligministeriet har nedsat, har omtalt meget udførligt i den redegørelse, boligministeren henviste til. Vi synes, det vil være uforsigtigt at bevæge sig ind i en lovgivning om obligatorisk forhåndsbelaing med risiko for, at man så om et år eller to igen skal til at forlade denne ordning.

Vi er villige til en saglig drøftelse i folke-